

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 1

**Харків
2022**

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали I науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Москальова Ліна Організація роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами 24

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Іванченко Наталя Взаємодія вчителя з батьками молодших школярів в умовах дистанційного навчання 25

Коротун Марина Роль взаємодії вчителя і батьків при формуванні особистості учня 26

Кремениця Анастасія Педагогічна освіта батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 27

Кузнєцова Наталія Організація педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 28

Садовнича Анастасія Зміст принципу партнерства у Концепції Нової української школи 29

СЕКЦІЯ 5

історико-педагогічні та компаративістські студії

Бережна Ольга Ідеї сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 30

Борисовська Юлія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського 31

Верецун Діана Психолого-педагогічний аналіз проблеми здібностей: історична ретроспектива 32

Демченко Наталія Витоки ідей формування працелюбства у школярів (дохристиянський період) 33

Мацишина Світлана Домашня освіта в Україні у першій половині XIX століття 34

Мирошнікова Ганна Гуманістичне виховання молодших школярів в спадщині В. Сухомлинського 35

Навроцька Катерина Вимоги до особистості вчителя у педагогічній спадщині В. Сухомлинського 36

Орловська Юлія Просвітницько-педагогічні ідеї Б.Д. Грінченка 37

Семенова Ірина Авторські педагогічні системи А. Макаренка і В. Сухомлинського у сучасній початковій школі 38

Гуманістичне виховання молодших школярів в спадщині

В. Сухомлинського

Мирошнікова Ганна

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. В. Єсьман

У Державному стандарті початкової освіти визначено, що реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як: визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборонаю будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору; цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини; утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо); плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави та ін.

Теорії і методиці гуманістичного виховання присвячено роботи Антонця М., Беха І., Дзеверіна О., Карпенчука С., Матюші І., Макаренка А., Савченко О., Ярмаченка М. та інших.

Педагогічна спадщина В. Сухомлинського щодо гуманізації освітнього процесу розглянута в роботах Бондар Л., Боришевського М., Легкого М., Петрошука Л., Сухомлинської О. та інших.

Вивчення, аналіз, упровадження в життя гуманістичної спадщини В. Сухомлинського – важлива проблема сучасної педагогічної теорії шкільної практики. Питанням вивчення теоретичних праць і дослідницької роботи видатного педагога-новатора присвячено чимало досліджень, статей, матеріалів конференцій.

Так, основною турботою новітньої системи освіти на Україні є людина, починаючи з дитячого віку, її всебічний розвиток, створення умов для формування її кращих якостей, розвитку здібностей, становлення гідного Громадянина Української держави. Людина – неповторна, за словами В. Сухомлинського. Людина – найвища цінність для сім'ї, школи, суспільства. Ці основоположення є сьогодні ключовими у роботі закладів освіти.

Отже, педагогічна освітянська спільнота широко вивчає і намагається плідно впроваджувати творчі пошуки В. Сухомлинського в сучасну школу і майбутню освіту. В світовій педагогічній науці і практиці досвід роботи В. Сухомлинського вважається унікальним, різнобічно вивчається і впроваджується в систему навчання і виховання (Японія, Китай, Німеччина та інші). Особливо цінними є гуманістичні ідеї виховання педагога-практика, гуманізація всієї системи роботи Павлиської середньої школи.